

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Gesto: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN UR ADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI,
ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

STEV. (No.) 36

CHICAGO, ILL., SREDA, 21. FEBRUARJA — WEDNESDAY, FEBRUARY 21, 1934

LETNIK (VOL.) XLIII

Vladni načrti za carino - Socijalist obdolžuje Dollfussa

POLJEDELSKI TAJNIK PRIPOROČA SREDNJO POT PRI REŠEVANJU CARINSKEGA VPRAŠANJA. — DOVOLI SE NAJ VEČJI UVOD IZ TUJEZEMSTVA, DA BO TU DI TUJEZEMSTVO KUPOVALO NA ŠE PREVIŠNE PRODUKTE.

TEŽKE OBTOŽBE
Dollfuss ni bil pristopen za nobeno spravo s socijalisti, pravi socijalistični vodja.

Bratislava, Čehoslovaška. — Vodja avstrijskih socijalistov, dr. Julij Deutsch, ki je pobegnil semkaj iz Avstrije pred breganjanjem fašistov, je v ponedeljek podal izavo, katera mreže težke očitke na avstrijskega kanclerja Dollfussa, češ, da je imel vojno s socijalisti v svojem programu in ni bil pristopen za nobeno spravo.

Ko se je pričela stavka delavec pri električnih podjetjih v ponedeljek preteklega tedna, pravi Deutsch, je on poslal dva odposlanca, ki naj bodo s kanclerom Dollfussem ali pa s predsednikom Miklavcem uredita zadevo, da se preči vojna.

Ta dva odposlanca, namreč finančni minister Denneberg, in poglavar Nižje Avstrije, dr. Helmer, pa sta bila aretirana. Predno sta mogla kaj napraviti. Kakor je vse kazalo, je bila vlada pripravljena, da izzove nemire in je odklonila vsako pravo. Fašisti so pritisnali na Dollfussa, da iztrebi socijaliste, Dollfuss pa ni imel niti moči niti volje, da bi se jim ujavil.

Drugi avstrijski socijalistični vodja, dr. Otto Bauer, ki je tudi kot begunec v tem mestu povrnovan, da je Dollfuss samo igrač v rokah fašističnih voditev in da je moral delati, kakor so mu oni ukazali. Dasi pa se jim je popolnoma udinjal, vendor je malo verjetno, da ga bodo dolgo trpeli na njegovem mestu. Umakniti se bo moral kakemu možu iz njih vrst.

Dr. Bauer omenja tudi, da je zadnja vojna s socijalisti zateno povečala nevarnost splošne evropske vojne. Skoraj

gotova stvar je namreč, da bo do nazaj zasedel Avstrijo, kajti mišljenje avstrijskega prebivalstva jim je vedno bolj naklonjeno. V tem slučaju boste Italija in Jugoslavija vkorakali v Avstrijo od ene strani, od druge pa Čehoslovaška, kjer bo prišlo do spopada z Nemčijo.

NOVA OBRAVNJAVA PROTIV WYNEKOOP

Chicago, Ill. — V ponedeljek je bila postavljena pred novo porotno obravnavo zdravnica dr. Alice Wynekoop, ki je obdolžena, da je izvršila umor nad svojo snahnjo Retho. Pred mesecem dni se je moral obravnava proti njej ukiniti zaradi njenega resnega zdravstvenega stanja in tedanja potora je bila razpuščena. V ponedeljek so nato pričeli izbirati novo poroto. Kakor se obtoženka izraža, ji je veliko ležeče na tem, da se čimprej obravnava prične in zaključi; trdno pričakuje namreč, da se bo popolnoma oprala vse krivlje.

BODOČEGA CESARJA STRAŽIJO

Cangčun, Mandžurija. — Henry Pu-ji, ki je določen, da bo postal čez par dni cesar novoustanovljene države Mandžukuo, je takoreko jetnik v svoji palači. Ker se boje, da bi ga nasprotniki ne napadli, ga imajo stalno zaprtega in podmočno stražo, dočim policija temeljito preiske mesto in zapira vse sumljive elemente. Za 1. marca, dan kronanja, pa so naročeni močni oddelki vojske, da bodo ščitili novega cesarja, ki bo prišel na prestol po milosti Japancev.

KOMUNISTIČNI VODJA V JEĆI

Klub temu, da je bil vodja nemških komunistov, Ernest Torgler, oproščen pri sodni obravnavi glede požara v državni zbornici, ga vendor nazijska vlada drži v zaporu, in sicer zato, kakor pravi, da "ščiti njegovo varnost".

BROWN SE ZAGOVARJA STANOVANJ. SKI NAČRT

Bivši gen. poštni mojster zani ka krvido.

Washington, D. C. — Bivši generalni poštni mojster v Hooverjevi vladi, Walter F. Brown, je v ponedeljek podal pred senatskim preiskovalnim odborom svoj zagovor glede obdolžitev, ki so se izrekla proti njemu v zvezi z oddajanjem pogodb za prevoz zračne pošte. Brown pravi, da vse obdolžitve, katere je izrekel točasni gen. poštni mojster Farley, niso resnične in da so se vse pogodbe poštenskim potom oddajale. Resnica se bo torej morala še ugovoriti.

MLADI JUNAK

Chicago, Ill. — 13letni deček Louis Kyriazopolis se je preteklo nedeljo zvečer izkazal za junaka in obenem za razumnega mladega moža. V restavraciji, ki jo vodi njegov oče in njegov brat, na 2826 Thatcheve Ave., River Grove, so vdrlj širje oboroženi maskirani banditi, na katerih ukaz se je moral okrog 200 gostov, ki so bili tedaj v lokalnu, vleči na tla. Da bi pokazali, da resno misljijo, so banditi oddali tudi par strelov. Te strele je pa slišal mali Louis, ki se je nahajjal v drugem nadstropju. Skozi okno opazi na cesti dva sumljiva moška, katera sta stala na straži. Pogradi puško in ustreli na njutre enega rani. To je preplašilo druge bandite, da so popustili vse in s plenom \$20 zbereli novo poroto. Kakor se obtoženka izraža, ji je veliko ležeče na tem, da se čimprej obravnava prične in zaključi; trdno pričakuje namreč, da se bo popolnoma oprala vse krivlje.

USODNA KOLIZIJA

De Kalb, Ill. — Na Lincoln Highway, kakih 10 milj od tukaj, je neki avto v največjem diru treščil na križišču v vlačini ubiti so bili trije moški, ki so se vozili v avtomobilu. Kolizija je bila tako silovita, da je bilo vsled nje iztrijenih pet tovornih železniških vozov in tracneice so bile razdrte na dajavo 200 jardov.

DOBRO DELO!

Vsi, ki so kaj storili tekem te kampanje za katoliški list "Amer. Slovenec", so storili veliko dobro delo za Boga in narod. Tisti, ki doslej še niso niti storili, imajo te zadnje dni še vedno priliko. Pojdite na delo in storite vsaj nekaj za svoj katoliški list "Amer. Slovenec"! Ne bodite med onimi, ki stoje ob strani in samo gledajo. Pridružite se borcem za dobro stvar!

KRIŽEM SVETA

Dublin, Irska. — Precejšnjo senzacijo je vzbudilo, ko je bilo v nedeljo odpuščenih sedem tukajšnjih policistov. Obdolženi so namreč, da so veleni za zaroto, ki jo snuje opozicionalna stranka, a je niso javili.

Berlin, Nemčija. — Ostro svarilo proti novemu poganstvu, ki ga razširja hitlerjevska cerkev, je izrazil preteklo nedeljo tukajšnji katoliški škof, Nikolaj Baires. Povdralj je, da se sedanje poganstvo bolj nevarno od poganstva v prvi dobi krščanstva.

San Juan, Porto Rico. — Tukajšnja vlada je dala iz inozemstva naročiti kinina in težih dveh ton, ki ga bo v svojem programu za pospeševanje zdravstva uporabljala proti malariji. Tekom prvega meseca zdravstvenega programa je bilo na državne stroške zdravljencev 3386 ur, pouk slovanskih in drugih jezikov je zavzel 1197 polur, zavabilo je veljalo 286 polur.

Letno je bilo do 50 predavanj

o kmetijstvu in živinoreji go-

spodnju letu 56 predavanj

in nad 100 predavanj napred-

ku kmetske higijene in zdrav-

ljaja. Poleg tega je veljalo 259

ur v razvedrilo otrokom in nad

200 polur literarnim delavcem,

pesnikom in pisateljem. Odigrano je bilo 181 dram, iger in šaljivih nastopov. Na glas-

benem polju je bilo podanih 55

oper, 844 prenosov razne glas-

be z drugih evropskih postaj,

313 prenosov cerkvene glasbe,

3329 instrumentalnih koncertov,

1125 vokalnih koncertov,

reproducirana glasba, ki je za-

vzemala redno eno uro dnevno,

je porabil 15,684 gramofonskih plošč. Te številke do-

volj pričajo o velikem kulturn-

em delu, ki ga je vršila ljubljanska radio oddajna postaja

pod vodstvom nekdanje Prosvetne zveze, katera je bila

lansko leto razpuščena in nje-

nadaljnje delovanje ustavljen.

Hrib se podira

Iz grašinskega hriba Her-

berstein se je že jeseni odtrga-

la velika skala, ki je dala cel-

ih 40 kubičnih metrov materi-

jala. Bati se je bilo, da se bo

podiranje hriba nadaljevalo in

to se je res zgodilo. Ponoči 20.

jan. se je zvalila v dolino zo-

pet velika skala in proti pol-

dnevnu druga še večja. Plaz je

napravil prav občutno škodo

posestniku, sodnemu kanclistu

Pinterju, kateremu je skala

porušila ostrešje hiše, na dru-

gi strani pa tudi klet, ker se

je tam podrl oporni zid. — Po

sodbi strokovnjakov je teh

plazov krivo drevje, kojega

korenine so v teku stoletij pro-

dile v skalne razpokane, ki so

vedno bolj popuščale. Izdatne

padavine v zadnjem času so

katastrofo še pospešile.

Zagonetna smrt 83letnega

starčka

Smarje pri Jelšah, 27. jan.

— V bližini vasi Globoko je

preteklo nedeljo nenadno umrl

83letni prevžitek Matevž Dro-

fenik. Stanoval je v nekaj

svoji hiši, katero je pred leti

prodal Franceetu in Antoniju

Dacar. Pri prodaji si je izgovoril

stari Dronenik v hiši dosmrtni

prevžitek. — Kmalu po nje-

govu smrti so začeli sosedje pri-

povedovati, da je bil med Da-

carjevima in Dronenikom v

zadnjem času prepri na dnev-

nom redu. — Govorilo se je,

Iz Jugoslavije.

VELIKO KULTURNO DELO PETLETNEGA OBSTOJA LJUBLJANSKE RADIO POSTAJE. — PRI PTUJU SE TRGAJO SKALE S HRIBA IN GROZE HIŠAM. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NOVICE, NESREČE IN DRUGO.

Delo ljubljanske radio postaje

da je pokojnika zadela kap, vendar so oblasti odredile obdukcijo trupla, pri kateri se je ugotovilo, da je imel starček zlomljeno podježično kost in močne podplutbe po prsih, drugače pa je bil še čvrstega zdravja. Oblasti so odredile vse potrebno, da se zadeva razjasni.

Zameti na splitski proggi

Zagreb, 30. jan. — Splitsko proggi so znova zasuli snežni zameti. Zagrebška železniška direkcija je davi odpolsala vse sto delavcev na teren, da bi odkopali tri lokomotive, ki jih je snez zasul 4 metre visoko. Na sušaški proggi divja silna burja, vendar pa se je promet doslej razvijal nemoteno.

Izredna starost konja

Iz Ljutomerja poročajo o konju posestnici Viktorije Hoenigman, ki je dosegel izredno starost. Posestnica je namreč kupila konja leta 1896 in konj je bil tedaj star najmanj 4 do 5 let. Torej je konj dosegel lepo starost, 42 do 43 let.

Huda nesreča

Težko se je ponesrečil 27-letni posestnik Franc Majcen iz Moravcev pri Ljutomeru. V vaški kovačnici je po nes

AMERIKANSKI SLOVENEC

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četr leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dostopani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevnim, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nemiri v Franciji

Francoz kot človek nudi približno naslednji primer: Miren in trezen je. Skromen in varčen je. Svojim voditeljem je globoko udan, dokler nima vzroka dvomiti o njih poštenju in možnosti. Njegova domovina mu je nad vse draga. Za njo je pripravljen dati vsak čas, ako potreba, življenje in kri. Z ozirom na dolžnosti do njegove države rad in potrežljivo nosi kakorškoli žrtve, ako vidi, da so potrebne in da drugača ne gre. Tak je Francoz na eni strani, res tipičen in vzgleden državljan.

Na drugi strani je pa v njem precej južno-evropske občutljivosti. Sicer ne v toliki meri, kakor je je najti v Italijanu, vendar je ima v precejšnji porcijsi.

Francozi so udano prenašali velikanska vojna bremena. Tudi po vojni so potrežljivo prenašali inflacijo, ki je premnoge upropasti. Vendar uvidevnost, da interesi skupne države to zahtevajo, so Francozi vse to udano trpeli.

Toda nekaj značilnega se je dogodilo v Franciji v zadnjih dneh. Alexander Staviski, ki je začel kot navadni mali zakotni borzni mešeter in prekupevalec vrednostnih papirjev in je zadnja leta dvignil do visokega ugleda svoje podjetje, je izvršil samomor. Takošnja preiskava je odkrila, da so vzrok samomora velike goljufije, ki jih je ta maloprodnež izvršil nad nekim denarnim zavodom, ki je vsled tega šel v propast ter je mnogo vlagateljev pogubilo do blizu 700 milijonov frankov. Preiskava je dalje pokazala, da so v to nečedno afero bili zapleteni tudi višji vladni krogovi. Celo šef pariske policeje in drugi. V francoski javnosti je to prav neprijetno zadišalo in silno ogorčenje je nastalo.

Tisti Francozi, ki so udano in z vsem zaupanjem nosili žrtve svetovne vojne in njene posledice vseskozi zadnja leta, so nastopili naenkrat v silnem ogorčenju. V Parizu so se začele velike demonstracije. Demonstranti so šli pred državno zborom in tam odprtio zahtevali rezignacijo vlade in vseh, ki so imeli pri nečedni Staviskijevi afери svoje prste vmes. Vlada je začela miriti, toda izdalo ni nič. Ko je slednja poskursila s policijo razgnati demonstrante, se je razdražena masa vrgla na policijo in po pariških ulicah je tekla kri. Vlada je morala dva krat podati ostavko. Pa še ni miru, še ni zaupanja. Tako je občutljiva francoska javnost glede korupcije, ki jo je začutila v nekaterih vladnih krogih. Tako se zanima Francoz za državne zadeve in njemu ni vseeno, kako se gospodari v raznih javnih uradih.

Kaka razlika je v tem oziru med Francijo in Ameriko! Tukaj so korupcijski škandali na dnevnom redu. Znana Insulova afera, preje oljna afera v republikanski administraciji. In zdaj celo korupcijske afere v reliefnih ustanovah. Korupcija tu, korupcija tam, pa se še ne zmenimo, da bi posvarili one, ki te nesramnosti uganjajo. Pač velika razlika!

Religijozen človek sodobnosti

"Bisiven znak moderne religioznosti je — ljubezen. In se zdravi doma, tako tudi Mrs. John Turk, na So. 15th St.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
 Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 Tainik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedecor, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 2. porotnika: Johanna Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
 3. porotnik: Joe Lipersick, Jr., Rockvale, Colo.
 4. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
 5. porotnik: Dan Radovich, 179 N. Main, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Pročne je spremembe zavarovalnike, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zvezce, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vse pojasnila in potrebne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

ZAPISNIK

LETNEGA ZBOROVANJA IN REVIZIJE KNJIG GL. ODBORA ZAP. SLOV. ZVEZE, VRŠEČE SE 26. IN 27. JAN. 1934.

(Konec.)
Drug Seja

Brat predsednik otvoril sejo v soboto 27. januarja ob poldeveti uri dopoldne. Prisotni so vsi gl. uradniki, izvzemši Mary Grum, katera se vdeleži malo pozneje.

Ker se ta seja vdeleži tudi gl. podpredsednik, ga je gl. predsednik pozval, da poda svoje poročilo. Brat Miroslavich poroča, da ima organizacijo pri srcu in da je vedno deloval za pročit in napredek iste, toda zadnje čase mu ni bilo mogoče toliko storiti za Zvezzo, kot je želel, kajti njegov zdravnik mu je dal strog ukaz, da mora začasno prekiniti z vsemi njegovimi aktivnostmi, in kakor hitro mu bo njegovo fizično stanje zopet dovolilo, da se zopet posluži aktivnosti, bo zopet napol vse svoje sile v pročit in napredek Zvezze.

Na podpirani predlog se poročilo gl. podpredsednika sprejme.

Ker je razvidno, da sobrat John Speck, član dr. št. 25, lahko spremeni zavarovalnino v razred B, kjer bi se plačevalo asesmente iz njegove narasle rezerve, se na podpirani predlog odobri, da se mu ne pomaga, dokler se lahko posluži take spremembe in ima k dobrem kako rezervo.

Ravnou velja za sestra Mary Carpine, članice dr. št. 46, in vse druge člane, ki se lahko poslužijo spremembe certifikata v razred B, in ki niso še svoje rezerve izčrpljali, kajti ne izgleda pravilno, da se članom pomaga iz kakega sklada za plačevanje njih asesmentov, dokler ne izčrpajo svoje rezerve.

Na prošnji za operacijsko podporo sestre Frances Drobnič, članice dr. št. 29, je razvidno, da v smislu naših pravil omenjena sestra ni upravičena do omenjene podpore. Zato je bilo na podpirani predlog sprejeti, da se gl. odbor ravna po pravilih.

Po predloženih dokumentih je razvidno, da Angela Prijatelj, bivša članica dr. št. 29, je bila bolna tedaj, ko je poravnala svoje zaostale asesmente, vsled tege se jo v smislu pravil ni moglo in ni smelo nazaj sprejeti. Ona je bila suspendirana nad 30 dni in vsled tege je zgubila pri Zvezzi vse pravice do kake podpore, kakor tudi njeni dediči do posmrtnine.

V zadevi John Kravanja, kateri je umrl 19. avgusta 1926, in katerega dedič se še vedno ni zglasil, je bilo sklenjeno, da se počaka še toliko časa z izplačljivo posmrtnine, da se dokaže, potem sodnije, da je dedič Andrew Kravanja mrtev.

člana, ki bo pristopil do avgusta t. l. v mladinski oddelku, po 75c, iz koje svote bo predlagatelj, oz. član, ki kandidata v društvo pripelje, platal za zdravniško preiskavo.

Nadalje je bilo soglasno sklenjeno, da se podeli vsakemu novoustanovljenemu mladinskomu društvu nagrada v vsoti \$10.00, kakor tudi, da se aktivnemu mladinskemu društu pomaga do svote \$35.00, v slučaju, da si nameravajo nabaviti uniforme, kot priporočano po sobrat Jurjovec. Nadalje je bilo soglasno sklenjeno, da v slučaju potrebe se poslje gl. uradnika v kako bližino naselbino, da ustanovi mladinsko društvo ter se mu povrne nastale stroške pri takem organiziranju.

Gl. mladinskemu nadzorniku se da pooblastilo v splošnem, da lahko potroši do svote \$300. za propagiranje naraščaja mladinskem oddelku.

Torej po zgorajnjih predlogih je razvidno, da je kampanja otvorenja za pridobivanje članov v oba oddelka do 1. avgusta. Pristopnina je prosti za kandidate, ki pristopijo v aktivni, kakor tudi mladinski oddelki. Nagrada po \$10.00 bodo pododeljena ob zaključku kampanje, onemu društvu, ki pridobi največ članov v aktivni.

V tem smislu, torej zaključujem in za eno izročam urad III. nadzornika svojemu nasledniku, v upanju, da se bo zavedal dolžnosti, katere so spojene s tem uradom, ter ostajam s sobrsko priateljskim pozdravom.

Vam vdani,
Joseph Skrabec, bivši III nadzornik
Preds. nadz. odbora se so bratu Skrabcu zahvaljuje, kot bivšemu članu omenjenega odbora za njegovo vestno in odkritosrno kooperacijo za časa njegovega uradnega termina v rečenem odboru, ter mu ob enem zagotavlja, da tudi on ne bo nikdar pozabljen. Nadalje pridobi največ članov v aktivni izjavlja, da ravno vsled odprtju v drugo mladinski oddelku, bo pravno upravičeno do nagrade za aktívni in drugo pa do nagrade za mladinski oddelki. Za zornega odbora še v bodoče, vsakega člana, ki pristopi in bodo priseti v aktivni odd. se bo njenem uradu ter želi, da bo blačalo po \$3.00 in za člana ki tudi on ravno tako veden, delaven in odkritosrčen kot je bil njegov prednik.

Ravnou v tem smislu govorigl. predsednik in gl. tajnik ter mu

cekolupni gl. odbor poda polno zaupnico za njegovo uradno poslovanje svojega uradnega.

Moj namen ni bil še nikoli koga črniti. Jaz se preživljjam s trdim delom in plačujem asesment redno in nisem bil še nikoli suspendiran. Sem še pri dobrem zdravju, torej mojim prijateljem se še ni treba batiti, da bom padel na njih ramena in ZSZ. še ne bo treba plačevati podpore ali odškodnine.

Omeniti hočem tudi, da predsednika jaz ne sorazim, še manj pa njegove otroke. Ne obrekujem predsednika, akravno se proti meni deluje.

Članstvu dajem na znanje, da nimam še nobenih računov od naše zadnjine veselice.

Pozdrav vsem članom društva št. 36 in ZSZ.

Anton Mutz, tajnik, 9393 Ewing Ave., So. Chicago.

Tooele, Utah.

V našem glasilu A. S. št. 21 smo videli poročilo in račun tajnika našega društva. Ne vem, kako bi rekeli, ko smo tako, rekeli bi, lepo naprečovali v letu 1933 finančno in moralno.

Cenjeni sobrat: Naše društvo, lahko rečem, je bilo sprosto, največje društvo po številu članstva v držvi Utah.

Toda dolga brezposelnost in te nezanesne razmere so n. s. potisnilo čačaj nazaj, te zruštro in članstvo najbolj občuti. Veliko je bilo dobrih članov, ki so redno plačevali mesečne asesmente in se udeleževali rednih društvenih sej in prizidevitev, in da se ob vse.

Ob zaključku sedanja gl. letne seje mi je ob enem tudi potekla moja službena doba kot III. nadzornika Z.S.Z. V preteklih štirih letih našega skupnega poslovanja Z.S.Z. smo se ob enem tudi skupno vdeleževali polletnih in letnih sej izčistimi v nesebičnimi nameni, da rešujemo vsakovrstne probleme edinole v korist in interesu naše Z.S.Z. V gori omenjeni dobi sem ob enem in istem času dozнал, da ste mi bili veliko več kot sobratje in sestre. Bili ste mi pravi odkritosrčni prijatelji in prijateljica. Za-

torej predno zapustim gl. urad ter se poslovim ob vas, cenjeni izvrševalni in ostali nadzorni uradniki, se čutim dolžnega, da te clane nazaj in še kaj drugih,

da se vam vsem skupaj na tem mestu iskreno zahvaljujem za vašo prijaznost in priateljstvo, katerega sem bil deležen od

pi v razred B. Tudi je moje mnenje, da če član ne more plačati za dotedni mesec, se naj ga založi iz društvene blagajne, zlasti če je bil član dolga leta dober plačnik. Tak član oziroma članica bo gotovo, ko se razmere izboljšajo, povrnil društvo. Naj se ne dogodi več tako, da bi bil dober član suspendiran, da potem, če ga zadene nesreča, je njegova družina strašno udarjena, kot se je že zgodilo. Če smo toliko društvenega denarja izgubili na banki, ki je bila zaprta, naj gre še zadnji dolar iz društvene blagajne za pomoč dobrim članom. Ne mislimo, da bo vedno tako. Enkrat se bodo že razmere izboljšale tako ali tako, in zopet bo zasijalo solnce tako težko pričakovanje prosperiteti. — Obenem trdi prosim članstvo, da se bolj številno udeležuje društvenih sej, da bomo kaj dobrega ukrenili za društvo in članstvo. — Pozdrav vsemu članstvu Z.S.Z.

Anton Mehle, predsednik.

IZ URADA TAJNIKA DRUŠTVA ŠT. 36 Z.S.Z.

So. Chicago, Ill.

Cenjeno članstvo! V sredo, 31. jan. 1934 v številki 21 A.S. stečali dopis, ki ga je spisal predsednik Mike Popovich.

Nepričrani razsodni člani na minuli seji so dobro razumeli, zakaj se je tajnik odstranil, ko je izvršil svojo dolžnost. Gleda suspencije predsednika Mike Popovicha moram samo toliko pripomniti, da sem kot tajnik že veliko svojega denarja riskiral in veliko denarja zgubil, ko sem plačeval asesmente za člane.

Suspendiranih je bilo šest članov. Ako bi predsednik menil izročil društveni denar od veselice 19. nov. 1933, bi v tem slučaju tajnik založil asesment vsaj za predsednika, kakor sem storil že mnogokrat prej.

Ravnou v tem smislu govorigl. predsednik in gl. tajnik ter mu

cekolupni gl. odbor poda polno zaupnico za njegovo uradno.

Moj namen ni bil še nikoli koga črniti. Jaz se preživljjam s trdim delom in plačujem asesment redno in nisem bil še nikoli suspendiran. Sem še pri dobrem zdravju, torej mojim prijateljem se še ni treba batiti, da bom padel na njih ramena in ZSZ. še ne bo treba plačevati podpore ali odškodnine.

Omeniti hočem tudi, da predsednika jaz ne sorazim, še manj pa njegove otroke. Ne obrekujem predsednika, akravno se proti meni deluje.

Članstvu dajem na znanje, da nimam še nobenih računov od naše zadnjine veselice.

Pozdrav vsem članom društva št. 36 in ZSZ.

Anton Mutz, tajnik, 9393 Ewing Ave., So. Chicago.

Tooele, Utah.

V našem glasilu A. S. št. 21 smo videli poročilo in račun tajnika našega društva. Ne vem, kako bi rekeli, ko smo tako, rekeli bi, lepo naprečovali v letu 1933 finančno in moralno.

Cenjeni sobrat: Naše društvo, lahko rečem, je bilo sprosto, največje društvo po številu članstva v držvi Utah.

Toda dolga brezposelnost in te nezanesne razmere so n. s. potisnilo čačaj nazaj, te zruštro in članstvo najbolj občuti. Veliko je bilo dobrih članov, ki so redno plačevali mesečne asesmente in se udeleževali rednih društvenih sej in prizidevitev, in da se ob vse.

Ob zaključku sedanja gl. letne seje mi je ob enem tudi potekla moja službena doba kot III. nadzornika Z.S.Z. V preteklih štirih letih našega skupnega poslovanja Z.S.Z. smo se ob enem tudi skupno vdeleževali polletnih in letnih sej izčistimi v nesebičnimi nameni, da rešujemo vsakovrstne probleme edinole v korist in interesu naše Z.S.Z. V gori omenjeni dobi sem ob enem in istem času dozнал, da ste mi bili veliko več kot sobratje in sestre. Bili ste mi pravi odkritosrčni prijatelji in prijateljica. Za-

torej predno zapustim gl. urad ter se poslovim ob vas, cenjeni izvrševalni in ostali nadzorni uradniki, se čutim dolžnega, da te clane nazaj in še kaj drugih,

da se vam vsem skupaj na tem mestu iskreno zahvaljujem za vašo prijaznost in priateljstvo, katerega sem bil deležen od

ZAT SO!
Trajblazers No. 41 W. S. A.

Reward Lost — Boy about the size of a man, barefooted with his father's shoes on; last seen carrying an empty sackful of nails on his back also the idoog in his Ingersoll watch. Answers to the name of John Kellecic, finder please return to the Trail Blazers lodge.

The End
"He slipped on a hardwood floor and was killed."

Remark — "A hard wood finish."

He: "Do you think we can make a kiss last an hour?"

She: "An hour? Say, that one I just gave you is going to last all evening"

"I hear you got thrown out of a temperance meeting."

"Yes, the orator asked what was more refreshing than water and I said 6% beer."

Telling 'Em

Mary N. — "How do you write an article?"

Helen S. — "This is the way I do it. I take my subject and divide it into three parts. In the first part I tell them what I'm going to tell them. In the second part I — well tell them. In the third part I tell them what I've told them."

The speaker in the assembly who mentions the sea of "shining faces" before him, does not mean to be unkind to the ladies who have forgotten their powder-puffs.

Bernice G. — "Why he yawned three times while I was talking to him."

Mary J. — "Perhaps he wasn't yawning; he may have been trying to say something."

Then there was the girl who remained an old maid because she never quit talking long enough for any man to kiss her.

Črni križ pri Hrastovcu

ZGODOVINSKA

POVEST

Dr. O. I.:

"Skakači so skoraj tisto kakor protestanti, samo da še častijo tudi Marijo. Drugače pa uga- njavači také neumnosti, da bi človek misli, da so znoreli. Tako se bičajo, skakačo, mečejo po tleh, delajo se, kakor bi se zamaknili, nato pa kvasio, da so videli raznovrstne božje prikazni. Pri nas je tudi taka prisma, neka Maruša, ki dobi vsak mesec krč, se zvija in kriči, nato pa govori, da se ji je prikazal Kristus in ji ukazal, naj postane štiftarec. In ljudje ji verjamejo in že so se zbrali nekateri, ki pravijo, da se mora pozidati nova cerkev ali vsaj kapela."

"No to je ravno tako kakor pri nas," seže vmes šentpetrski župnik, "pri nas in Ruperčah je tudi také klepetulja, ki ne pusti nobenega človeka na miru, ta je Pečnikova Tona, že zarjavila devica, zaradi tega, ker je s svojim hudočnim jezikom odgnala vse snubače. Že na vse zdaj pride v cerkev in se plazi po kolenih pri vseh altarjih, potem pa gre k sodnjem v Hrastovci ter toži ljudi zaradi malenkosti. Sedaj pa govori okoli, da se zamakne in trdi, da se ji je prikazala Devica Marija. In ljudje že norijo in hočejo postaviti na nekem griču cerkev, ker je baje tam videla prikazen."

"Saj pri nas tudi ni boljše," zglaši se Caharija Nuernberger, ki je bil vnet katoličan ter velik sovražnik vseh verskih novotarij.

"Kaj slišimo," začudi se župnik iz Jarenine; "povejte kaj več, da poročam admontskemu opatu, ki je velik prijatelj škofa Martina Brenner."

"Ali ne poznate Kolomana Sefa iz Radehove," povzame besedo Nuernberger.

"Sem slišal nekaj o njem," oglaši se rupertski župnik, "je baje mal želar v Radehovi na robu ob poti proti Sv. Lenartu, radoveden sem, slišati kaj več o njem."

"Po ovinkih sem zvedel, da se oni najbolj zavzem za budalosti skakaške sekte. On trdi, da se mu je prikazal Kristus s trnjem kronano glavo in mu rekel, da prenesejo angelci božji grob iz Jeruzalema k Sv. Lenartu in ga tako rešijo iz oblasti nevernikov."

"Ali je to mogoče," se začudi mladi graščak Herberstein.

"Da, gospod baron," prikloni se mu Nuernberger, "še celo o čudežih govori, ki so se že takoj zgodili pri ljudeh, ki tem govorjam verjamejo."

"Pa kateri," vpraša graščak vidno radoveden.

"Trdi se," odvrne Nuernberger, "da so bili Matej Murko, potem neki cerkovnik pri Sv. Treh Kraljih na Pohorju, Gregor Sindler, ki je bil slep, Boštjan Ferš v Sombartu, Ivan Sert, Urban Rotman in njegov brat Krištof, Lorenc Svab iz St. Ilja, Klement Kukmark močno, da skoraj na smrt bolni, a so popolnoma ozdravili, ko so se zaobljubili pripomagati k zidanju cerkve božjega groba v Rahebovi."

"Gospod graščak," prosi nazadnje Nuernberger, "ukrenite vse potrebno, da se tega človeka izžene ali pa zapre, da ne bo še dalje vznemirjal ljudi, ki res verjamejo vse te sanjarje."

"Zadevo dam preiskati, sicer pa je to stvar škofa Martina Brenner, ki potuje ravno v verskih zadevah po Štajerskem in Koroškem," odvrne mu Friderik Herberstein.

"Gospod graščak, imate popolnoma prav," pritrdi mu trški sodnik Pernhard, ki je do sedaj bil tih in poslušal vse zbadljive besede, ki so mirele na luterance, "on je edini za to pristojen, ker je to njegov delokrog."

"Sem enakega naziranja," zglaši se zdajci župnik Morenus, "mislim pa, da se da ta pojavi s silo na zunaj navidezno zatrepi, vendar ne morete nobenemu videti v srce; kdor je katoli-

čan, po svojem prepričanju, se vidi že iz njegovega neprisiljenega obnašanja, kdor pa ima drugo vero in se mu hoče zatrepi, se mogoče hlini, da se je vdal s tem pa se daje le prilika za hinavstvo in tega bi katoličani ne delali."

Admontski in benediki župnik sta postala pozorna pri teh besedah in začudeno gledala novumeščenega župnika.

"To je pa naziranje, ki se da različno razlagati," meni antonovski vikar Rozman in pomembno zakašlja.

"Naj se razlagajo kakor hoče, kdor stvar resno presodi, mi mora pritrditi," odvrne župnik Morenus z bolj ostrim naglasom.

Nastal je daljši mučen molk, nikdo ni kaj rekpel na to, vsak je gledal pred se, le graščak Friderik in trški sodnik sta prikimala z zadovoljnim obrazom župniku Morenusu, ki je samozvestno obračal oči po navzočih.

Prvi je prekinil molk vikar Rozman.

"Moram oditi, solnce se že nagiba proti Pohorju in k Sv. Antonu je še daleč, ker cesta je precej slaba."

"Tudi meni se mudi," pravi benediki župnik, ki je bil videti ves bled. Zdalo se je, kakor bi se tresel njegov glas od razburjenja.

Župnik Morenus je čutil, da je on povzročil s svojimi besedami nenačni odhod, vedel je, da se jima je zameril, a bil je tako prepričan o tem, kar je govoril, da ni našel povoda, se opravičiti.

Antonovška in benediki gospoda sta se poslovila, hladno sta podala župniku Morenusu roko, ne da bi spregovorila kako besedo. Letajih je spremil do vrat, se nemo poklonil in vrnil v dvorano.

Po prvotni tišini se je začel zopet razgovor, mladi graščak se je zanimal za to in ono; župnik iz Sv. Ruperta je menil, sedaj je še le postal veselo, ko se nikdo ne briga za to tako natančno, kaj se govori.

Že se je nagibalo solnce blizu Kozjaka, ko se je prvi dvignil mladi graščak. Poslovil se je pri obeh gostih, nakar so ga vsi z župnikom Morenusom spremili pred vrata, kjer je stal že privravljen voz.

Župnik Morenus se je globoko priklonil, Herberstein mu je krepko stisnil roko ter rekel:

"Vaše besede so mi ugajale, odobravam vaše nazore, upam, da se najde prilika za večkratni pomene."

Rekski se sede na voz in konji hitro potegnjejo in oddrdrajo po trgu navzdol proti Črnomu lesu.

Ko je graščakom sta se peljala jareninski in šentpetrski župnik, za njima sta se poslovila trški sodnik in Caharija Nuernberger. Zadnji je ostal šentrupertski vikar Putan, ki so ga v obči klicali le za župnika.

"No vsemi se še vsaj ti malo, ko me že vse zapušča," meni župnik Morenus ter nalije tovarišu kupico od najboljšega vina iz Metave.

"Meni se zdi, da si antonovškemu in benedikemu tovarišu pokadil malo preveč pod nos, kajti zginila sta kakor bi jih pičil gad, še toliko nista mogla počakati, da bi odšel graščak Herberstein."

"Kaj meni za to," se nasmehlja Morenus, "Clovek vendar sme govoriti resnico."

"Prijatelj, tisti, ki govoriti resnico, ima dosti neprilik, šem tudi tiste vrste človek, a sem postal že previden, ker dosti sem skusil."

"Tudi cerkveni ključar Nuernberger se je tako posebno držal."

(Dalje prih.)

—
Ne pozabite omeniti, komu želite pokloniti svoje glasove, ko pošljate za naročnino!

PUSTOLOVSKO ŽIVLJENJE STAVISKEGA

(Dalje.)

Za francosko demokracijo so to očiščajoča vprašanja. Res je namreč treba preiskati in doagnati, kako se je moglo zgodi, da se je vedno, kadarkoli sta naletela državna administracija in justica na zadeve Staviskskega, izkazalo, kakor je zapisal Henri Beraut, da so "pazniki nehalli paziti, inspektorji inspirirati, kontrolorji kontrolirati, sodniki soditi." Toda to niso samo francoske skrbi. Tudi druge demokracije lahko iščijo v zgodovini Sergeja Staviskskega, kakšni vplivi so to, ki krijojo pot javne uprave in pravčnosti. Tudi drugi narodi se lahko na tem življenju poučijo, kam vodi silni pohlep po denarju, slavi, moči in razkošju in kakšni tipi lahko vlečajo korist iz te najbesnejše človeške mrzlice.

Kako se je zgodilo, da poedini oddelki ene in iste varnostne službe niso znali združiti svojih informacij in onemogočiti sleparja prej, predno je storil svoje najteže grehe? O tehnični strani tega organizacijskega nedostatka razmišljata zdaj policijski prefekt Chiappe in notranji minister; francoska javnost pa ni ostala samo pri tem administrativnem vprašanju, temveč zastavlja lepo vrsto nedaljnih težkih vprašanj. Stavisky je znal proti koncu leta pobjegniti iz Pariza, toda lovu, ki je bil pripeljan za njim, ko so obenem padli vsi protektorski vplivi, je ušel v belih krajih Alp samo s smrtjo. A moralni plaz, ki je drvel od planinske koče pri Chamonixu na Pariz, je obujal tam doloto za tožbo, obdolžitev za obdolžitvijo. Vlada se je močno zamajala, en minister je odstopil, en poslanec se je odpovedal.

Po prvotni tišini se je začel zopet razgovor, mladi graščak se je zanimal za to in ono; župnik iz Sv. Ruperta je menil, sedaj je še le postal veselo, ko se nikdo ne briga za to tako natančno, kaj se govori.

Že se je nagibalo solnce blizu Kozjaka, ko se je prvi dvignil mladi graščak. Poslovil se je pri obeh gostih, nakar so ga vsi z župnikom Morenusom spremili pred vrata, kjer je stal že privravljen voz.

Župnik Morenus se je globoko priklonil, Herberstein mu je krepko stisnil roko ter rekel:

"Vaše besede so mi ugajale, odobravam vaše nazore, upam, da se najde prilika za večkratni pomene."

Rekski se sede na voz in konji hitro potegnjejo in oddrdrajo po trgu navzdol proti Črnomu lesu.

Ko je graščakom sta se peljala jareninski in šentpetrski župnik, za njima sta se poslovila trški sodnik in Caharija Nuernberger. Zadnji je ostal šentrupertskega vikarja Putan, ki so ga v obči klicali le za župnika.

"No vsemi se še vsaj ti malo, ko me že vse zapušča," meni župnik Morenus ter nalije tovarišu kupico od najboljšega vina iz Metave.

"Meni se zdi, da si antonovškemu in benedikemu tovarišu pokadil malo preveč pod nos, kajti zginila sta kakor bi jih pičil gad, še toliko nista mogla počakati, da bi odšel graščak Herberstein."

"Kaj meni za to," se nasmehlja Morenus, "Clovek vendar sme govoriti resnico."

"Prijatelj, tisti, ki govoriti resnico, ima dosti neprilik, šem tudi tiste vrste človek, a sem postal že previden, ker dosti sem skusil."

"Tudi cerkveni ključar Nuernberger se je tako posebno držal."

(Dalje prih.)

—
Na razpolago vam za vaše zdravje v svetih novih modernih svetih mlekarskih prostorih.

ČEMU

bi se mučili doma s perilom, ko vam operemo mi po nizki ceni. Mi pridemo po vaše perilo na dom in ga vam zopet pripeljemo na dom pošljete nas na telefon!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRAN GRILL, predsednik

1729 W. 21st Street, Chicago, Ill.

Tel. Canal 7172-7173

ČISTO MLEKO ZA VAŠE ZDRAVJE, ZA VAŠE OTROKE IN ZA CELO DRUŽINO,

— iz —

Wencel's Dairy Products

2380-82 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois

Telefon Monroe 3673

Na razpolago vam za vaše zdravje v svetih novih modernih svetih mlekarskih prostorih.

KRASNE velikonočne KARTE

v kuvertah velikost 8 1/2x5 1/2 s tiskanim slovenskim voščilom za Velikonoč, s krasnimi vč v barvah tiskanim podobami, se dobijo v

Knjigarni Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

V zalogi imamo s tiskanim voščilom in prazne brez tiskanih voščil. Pri naročilu naj vsaj omeni, če jih želi s tiskanim voščilom ali ne. Te velikonočne karte so nekaj krasnega, zlasti za one, ki bodo poslali velikonočne pozdrave svojim dragim v starci kraj.

Res novost. Prodajajo se

Posamezen komad po . . . 15c

Ducat po 10c vsaka.

Naročilom je pridjeti potreben znesek. — Po poštnem povzetju teh naročil ne pošljamo. — Naročila se sprejema samo do 15. marca.

JOHN JERICH

S temeljitim znanjem starega sladkoca naroča jedilo in vina, a ko je bogata gostija končana, vrže velikodušno na podani mu račun samo en velik bankovec in s to kretajo je vse poravnano. Lepi Alexandre nikoli ne sprejema od natakarja denarja nazaj. Kar ostane, pa naj bo 200 ali 500 frankov, pripada natakarjem, saj se le Alexandre s takimi malenkostmi ne bo pečal.

Zvečer se morda zahoče družbi sestri za trenutek na visoke stolčke pred pultom v baru. Dobro. Alexandre gre z njimi in lastnik bara takoj ve, da gre od tistega trenutka na račun lepega Alexandra vse, karkoli kdo popije pri pultu. V Biaritzu, kamor je hodil Stavisky zadnjega leta, so pikoli v nemiro grozi in izbuljene oči sledili vsaki njegovi kretnji in med seboj so imeli zanj šaljiv zdevki. Nazivali so ga gospod Tout-ca, kajti pod tem geslom je vedno plačal vse, kar se je popilo okrog njega.

Ti nastopi so obrodili svoje sadove. V hotelu Claridge, kjer je Stavisky nekoč stanoval in kjer je imel stalno najetih pet sob v petem nadstropju za 750 frankov dnevno, je sprejemal posete dvakrat na dan. K njemu so prihajali ljudje iz najvišjih družabnih krogov in večkrat se je pripeljal, da je prišel neizkušeni hotelski dečko k vratarju in mu v zadregi dejal: "Prišel je minister in rad bi govoril z nekim gospodom." Vratar mu je pa brez pomisla naročil: "Odvedi ga v peto nadstropje!"

(Dalje prih.)

"Slovenski katoliški dnevnik slovenskega katol. narodu ni samo svet zaklad, on je del njevega življenja!"

NIKOLI NISEM VERJEL V OGLOSE V MOJEM ŽIVLJENJU — TODA ZDAJ SEM OZDRAVLJEN